

JELENIOGÓRSKIE BIURO
PLANOWANIA I PROJEKTOWANIA
SP. Z O.O.

ZADANIE 3

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU MIASTA TRZEBNICA W REJONIE ULIC OLEŚNICKIEJ, HARCERSKIEJ, WESOŁEJ, 3-GO MAJA,
LEŚNEJ, J. KORCZAKA, ARMII KRAJOWEJ, GEN. L. OKULICKIEGO, GEN. W. SIKORSKIEGO, GEN. S.
ROWECKIEGO- GROTA, SZARYCH SZEREGÓW, ŁĄKOWEJ I WROCŁAWSKIEJ**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE**

TREŚĆ OPRACOWANIA

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA
2. CELE DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI
3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY
4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA
5. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU
6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO
7. STAN ŚRODOWISKA W OBSZARZE OPRACOWANIA
 - 7.1. Rzeźba terenu, warunki geologiczno- inżynierskie
 - 7.2. Kopaliny
 - 7.3. Gleby
 - 7.4. Warunki hydrologiczne
 - 7.5. Warunki klimatyczne
 - 7.6. Flora
 - 7.6.1. Siedliska leśne
 - 7.6.2. Siedliska nieleśne
 - 7.7. Fauna
8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAPISÓW ZMIANY PROJEKTU
9. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA PRZY PRZYGOTOWANIU PROJEKTU
10. ANALIZA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY, W TYM PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW
 - 10.1. Charakterystyka obszarów chronionych w otoczeniu obszaru objętego ustaleniami projektu
 - 10.2. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów
11. ZBIORCZE ZESTAWIENIE PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU
12. PRZEWIDYWANE SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU DLA POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA
 - 12.1. Wpływ na różnorodność biologiczną
 - 12.2. Wpływ na ludzi
 - 12.3. Wpływ na zwierzęta
 - 12.4. Wpływ na rośliny
 - 12.5. Wpływ na zasoby wodne
 - 12.6. Wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat
 - 12.7. Wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz
 - 12.8. Wpływ na zasoby naturalne
 - 12.9. Wpływ na zabytki i dobra materialne
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH PROJEKCIE
14. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

15. ŚRODKI MINIMALIZUJĄCE POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM
17. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Niniejsza prognoza jest opracowaniem towarzyszącym projektowi planu zagospodarowania przestrzennego wykonywanym na podstawie umowy Nr 66/2009 z dnia 20 maja 2009 r. zawartej pomiędzy Miastem Trzebnica a Jeleniogórskim Biurem Projektowania i Planowania sp. z o.o. na opracowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w mieście Trzebnica.

Zakres przestrzenny opracowania definiuje:

- 1) uchwała Nr X/96/07 z dnia 20 września 2007 r. w sprawie przystąpienia do opracowania mpzp dla terenu miasta w rejonie ulic: Oleśnickiej, Harcerskiej, Wesolej, 3-go Maja, Leśnej, J. Korczaka, Armii Krajowej, gen. L. Okulickiego, gen. W. Sikorskiego, gen. S. Roweckiego-Grota, Szarych Szeregów, Łąkowej i Wrocławskiej
- 2) uchwała Nr XXXI/334/13 Rady Miejskiej w Trzebnicy z 28 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr X/96/07 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 20 września 2007 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Trzebnica w rejonie ulic: Oleśnickiej, Harcerskiej, Wesolej, 3-go Maja, Leśnej, J. Korczaka, Armii Krajowej, gen. L. Okulickiego, gen. W. Sikorskiego, gen. S. Roweckiego-Grota, Szarych Szeregów, Łąkowej i Wrocławskiej.

Podstawami prawnymi opracowania są:

- 1) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992 z późn. zm.);
- 2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (DZ. U. UE.L.20/7);
- 3) Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263);
- 4) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z dnia 10 stycznia 2003 r.);
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r. Nr 168, poz. 1765);
- 6) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2012r. poz. 81);
- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419);

- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510 z późn. zm.);
- 9) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. 2011 Nr 12, poz. 59 z późn. zm.);
- 11) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013, poz. 1205);
- 12) Ustawa z dnia 31 sierpnia 1995 r. o ratyfikacji Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz. U. z 1995 r. Nr 58, poz. 565);
- 13) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232);
- 14) Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199),
- 15) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.);
- 16) Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tekst jednolity: Dz.U. 2014 nr 0 poz. 210);
- 17) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

2. CELE DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Opracowanie strategicznej prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obligatoryjnym elementem procedury jego sporządzenia i stanowi dokument wykorzystywany przez organy i instytucje opiniujące i uzgadniające jego projekt jako źródło informacji służące dla podjęcia merytorycznych rozstrzygnięć w tej fazie prac nad projektem. Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Dokument ten stanowi opracowanie będące wynikiem przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonego przepisami wymienionej wyżej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia zapisy obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz opracowania ekofizjograficznego i prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone dla obszaru gminy. Studium stanowi zbiór dyrektyw określających przyszłe zamierzenia w zakresie ładu przestrzennego na terenie całej gminy. Jako akt o wyższym stopniu ogólności od miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza przedmiotowe granice, w jakich ma nastąpić wiążące ustalenie przeznaczenia poszczególnych terenów i sposobów zagospodarowania zabudowy. Studium powinno być dokumentem, który zawiera dane niezbędne do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Artykuł 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymaga by projekt miejscowego planu był zgodny ze studium i nie naruszał jego ustaleń. W tym sensie studium wywiera normatywny wpływ na zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dokumenty te zawierają w sobie ustalenia opracowań wyższego rzędu, między innymi zapisy planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego. W projekcie planu uwzględniono również inne dokumenty z zakresu rozwoju przestrzennego, czy ochrony środowiska przyrodniczego odnoszące się do terenów będących przedmiotem opracowania, w tym aktualny program ochrony środowiska miasta i gminy Trzebnica, aktualny plan gospodarki odpadami czy strategię rozwoju gminy.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Dla wykonania niniejszej prognozy przyjęto następujące założenia metodologiczne:

- 1) układ opracowania uwzględniać będzie zakres ustalony przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 2) opracowanie kartograficzne prognozy sporządzone będzie w podstawowej skali 1:2000,
- 3) opracowanie prognozy będzie bezpośrednim efektem analizy przewidywanych skutków wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, jakie mogą wynikać ze zmiany sposobów użytkowania terenu, a w szczególności z utrzymania realizacji, eksploatacji a także ewentualnej likwidacji obiektów budowlanych na warunkach ustalonych w dokumencie,
- 4) charakter tego wpływu oceniano metodami porównawczymi z sytuacjami powszechnie występującymi lub opisanymi w literaturze przedmiotu,

- 5) prognoza będzie mieć charakter ogólny, zgodny ze skalą i zakresem merytorycznym dokumentu podstawowego,
- 6) w pracach nad prognozą wykorzystane będą podstawowe materiały źródłowe a także wyniki wizji terenowych i wykonanych w 2009 r. dla sporządzenia szczegółowej inwentaryzacji stanu zagospodarowania obszaru opracowania.

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla typów zagospodarowania, zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Syntezę ustaleń prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym, co pozwala przedstawić oddziaływanie przewidywanego sposobu zagospodarowania wybranych jednostek urbanistycznych na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

Obszar objęty opracowaniem o łącznej powierzchni 201,31 ha leży w granicach administracyjnych miasta Trzebnica w północno- wschodniej części jego obszaru, w rejonie ulic: Oleśnickiej, Harcerskiej, Wesolej, 3-go Maja, Leśnej, J. Korczaka, Armii Krajowej, gen. L. Okulickiego, gen. W. Sikorskiego, gen. S. Roweckiego-Grota, Szarych Szeregów, Łąkowej i Wrocławskiej, w południowo- wschodniej części miasta.

Okolo 10% powierzchni obszaru objętego ustaleniami projektu zajmują tereny zagospodarowane zabudową. Znaczną część obszaru zajmują tereny otwarte, lasów oraz wykorzystywane rolniczo. Na tereny te składają się łąki, grunty rolne i mniejszym udziale sady. Obszar leży na skłonie zbocza o połaďowanej rzeźbie terenu, główne kierunki ekspozycji to stoki południowo zachodnie o umiarkowanym nachyleniu.

Północno- zachodnią granicę obszaru wyznacza ul. Wrocławska, jedna z głównych ulic w mieście, stanowiąca arterie wylotową w kierunku stolicy Dolnego Śląska. Przy ulicy tej usytuowane są tereny istniejącej zabudowy techniczno- produkcyjnej oraz zespoły zabudowy o przeważającej funkcji zabudowy mieszkaniowej.

Od północy obszar objęty ustaleniami projektu ogranicza ulica Armii Krajowej. Przylega do niej zespół zabudowy mieszkaniowej, zdominowany przez historyczne budynki z przełomu lat 20- 30 XX w. tworzące zespół zabudowy chroniony wpisem do gminnej ewidencji zabytków.

Północną i północno- wschodnią część obszaru opracowania zajmuje kompleks leśny, fragment tak zwanego Lasu Bukowego którego część pełniła rolę parku zdrojowego. Większa część Lasu Bukowego poprzecinana była szlakami spacerowymi. Do najciekawszych obiektów znajdujących się na szlakach spacerowych Lasu Bukowego zaliczyć można: Kościół Czternastu Świętych Wspomoźycieli wraz z pustelnią oraz Grotą Matki Boskiej z Lourdes, Kalwarię Trzebnicką, wieżę widokową, Źródło Marii oraz Willę „Zamek”. Znajdujący się w obszarze lasu Kościół Czternastu Świętych Wspomoźycieli (zwany też Kościółkiem Leśnym) został zbudowany w stylu neogotyckim w 1886 roku. Z budynkami Kościółka Leśnego i pustelni sąsiaduje Grotka Matki Boskiej z Lourdes. Została ona wzniesiona z rudy darniowej w 1926 roku. W pobliżu Kościółka Leśnego znajduje się kilka stacji Kalwarii Trzebnickiej. Składa się ona z 16 kaplic, które przedstawiają one kolejne stacje Drogi Krzyżowej.

Drugim co do wielkości terenem zielonym w obszarze opracowania, obok wymienionego wcześniej kompleksu leśnego Lasu Bukowego, są położone w zachodniej części obszaru tereny danego wyrobiska gliny. Obok terenów leśnych ten obszar można wskazać jako tereny największego bioróżnicowania.

Od południa obszar opracowania zamykają tereny otwarte, zdominowane przez grunty wykorzystywane rolniczo, w przeważającej części grunty orne i sady.

Przez środkową część obszaru przebiega linia kolejowa łącząca Trzebnicę z Wrocławiem. Linia prowadzona po części po nasypie, należy do głównym barier przestrzennych o obszarze opracowania. Jej obecność wpływa i istotny sposób na możliwości rozwoju zabudowy w obszarze opracowania, stanowi również barierę ekologiczną o lokalnym oddziaływaniu.

W centralnej części obszaru znajdują się tereny Trzebnickiego Parku Wodnego Zdrój. Nowo powstały obiekt stanowi jeden z podstawowych elementów gminnego systemu rekreacji. Towarzyszą mu tereny zieleni parkowej, obejmujące swoim zasięgiem trzy stawy wraz z otaczającą je zielenią parkową. Tereny te przylegają do Lasu Bukowego, tworząc wraz z nim największy obszar częściowo urządzonej zieleni w granicach miasta.

Obszar opracowania jest korzystnie skomunikowany z terenami zainwestowanymi miasta. Bliska odległość od istniejącej zabudowy ta decyduje jednocześnie możliwości wyposażenia planowanej zabudowy w podstawowe elementy uzbrojenia technicznego.

5. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU

Do podstawowych celów projektu należy zachowanie istniejącego sposobu zagospodarowania obszaru objętego zapisami projektu. Zapisy projektu obejmują utrzymanie istniejącej zabudowy, w tym:

- 1) mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 3) usługowej, w tym w szczególności terenów zabudowy usług turystyki, usług kultury, innych usług;
- 4) sportu i rekreacji (Trzebnickiego Parku Wodnego "Zdrój"),
- 5) obiekty produkcyjne położonych w rejonie ul. Wrocławskiej,
- 6) tereny infrastruktury technicznej.

Projekt zakłada utrzymanie w niezmienionym stanie terenów zieleni:

- 1) Lasu Bukowego z położonymi w jego obszarze obiektami kultu religijnego, sportu i rekreacji,
- 2) zieleni parkowej w otoczeniu Trzebnickiego Parku Wodnego "Zdrój",
- 3) przeważającego udziału terenów wykorzystywanych rolniczo.

Zgodnie z analizami, przeprowadzonymi w toku opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy obszar położony w rejonie ulic: : Oleśnickiej, Harcerskiej, Wesolej, 3-go Maja, Leśnej, J. Korczaka, Armii Krajowej, gen. L. Okulickiego, gen. W. Sikorskiego, gen. S. Roweckiego-Grota, Szarych Szeregów, Łąkowej i Wrocławskiej w Trzebnicy uchodzi bardzo atrakcyjny dla rozwoju zabudowy. Prowadzona dotychczas działalność rolnicza jest w odwrocie, głównie w związku z obniżeniem rentowności prowadzenia upraw sadowniczych, które przez lata pozostawały wiodącym sposobem użytkowania gruntów w tym obszarze.

Do podstawowych założeń projektu należy wprowadzenie w obszarze opracowania następujących nowych form użytkowania terenu:

- 1) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w centralnej części obszaru, realizowanej na terenach obejmujących obecnie uprawy polowe, sady oraz inne grunty wykorzystywane rolniczo;
- 2) terenów zieleni parkowej w granicach dawnego wyrobiska gliny w centralnej części obszaru,
- 3) terenów komunikacji drogowej, stanowiących niezbędne uzupełnienie miejskiego systemu ulic, dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej nowo powstałych terenów zabudowy.

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W obszarze opracowania nie odnotowuje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko w żadnej ze sfer prowadzonych obecnie oraz zapisanych w projekcie planu dopuszczalnych działalności.

7. STAN ŚRODOWISKA W OBSZARZE OPRACOWANIA

7.1. Rzeźba terenu, warunki geologiczno- inżynierskie

Genetycznie powstanie Wału Trzebnickiego wiąże się z młodszą fazą zlodowacenia środkowopolskiego stadiem Warty. Olbrzymie masy lądolodu, osiągającego tu ponad 1000 m miąższości, spiętrzyły na swym przedpolu luźne osady trzeciorzędowe i staroglacjalne. Tak, więc Wał Trzebnicki wyznacza południowy zasięg lodowca. Nie jest ciągły, gdyż czoło lodowca nie było jednolite. Przybierało formę jeziorów, wokół których usypane były różne osady. Wody roztopowe doprowadziły z czasem do powstania w nich szerokich obniżzeń, które dziś wyznaczają poszczególne jednostki.

W podłożu regionu znajduje się kompleks osadów triasu (kajper i retyk) Monokliny Przedsudeckiej. Trzon obecnych Wzgórz Trzebnickich stanowią iły trzeciorzędowe z miocenu i pliocenu. Przykryte są osadami lodowcowymi i eolicznymi. Na stokach północnych pokrywą stanowią piaski i gliny morenowe zlodowacenia Odry; stoki południowe pokryte są warstwą lessów i innych utworów pylastych o miąższości dochodzącej do 40 m (jednej z największych w Polsce). Pod miastem ciągnie się dolina kopalna o głębokości ponad 100 m i szerokości kilkuset metrów, wypełniona glinami zlodowacenia Sanu, osadami rzecznyymi okresu międzylodowcowego oraz glinami morenowymi zlodowacenia Odry. Obserwuje się duże sfałowanie struktur spowodowane wkraczaniem kolejnych lodowców /powstały struktury rynnowe/. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się od około 45 do 100 m.

Nachylenia powierzchni stokowych oraz występowanie utworów lessowych i lessopodobnych zwiększają podatność tego obszaru na denudację naturogeniczną i uprawową. Degradacja terenu polega na intensywnej erozji podłoża i formowaniu głębokich jarów. Jeden z nich, nazywany lokalnie diabelskim wąwozem znajduje się we wschodniej części opracowania w rejonie ul. Ogrodowej. Odcinek wąwozu o długości około 700 m dochodzi do głębokości 10- 12 m. Jego wykorzystanie dla potrzeb komunikacji drogowej jest ograniczone. W zapisach projektu przewiduje się wykorzystanie i udostępnienie go w formie ciągu pieszego, łączącego obszar miasta z terenami planowanej zabudowy w obszarze objętym ustaleniami planu.

W punktu widzenia warunków inżynierskich dla lokalizacji zabudowy całość obszaru opracowania można uznać za przydatną pod tym względem, z wyłączeniem ograniczonych powierzchniowo terenów o wysokich spadkach.

7.2. Kopaliny

Region trzebnicki należy do ubogich pod względem występowania surowców mineralnych. W przeszłości w południowej części miasta eksploatowane były gliny żwałowe oraz trzeciorzędowe iły płomieniste występujące w stropie warstw poznańskich. W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. W Lesie Bukowym istniało Źródło Marii, dostarczające wód mineralnych dla działającego do 2 poł. XX w. Trzebnickiego Zdroju.

7.3. Gleby

Obszar charakteryzuje się zróżnicowaniem rodzajów gleb. Najżyźniejsze spotyka się na zboczach Wzgórz Trzebnickich. Są to posiadające dużą wartość rolniczą gleby brunatne i bielicowe, wytworzone na utworach lessowych i lessopodobnych, zagrożone jednak procesami erozyjnymi. Inne rodzaje gleb występują na terenach położonych na północ od Wzgórz Trzebnickich. Tutaj zalegają bielice, gleby brunatne i czarne ziemie powstałe na piaszczystych utworach wodnolodowcowych oraz żyzne gleby wytworzone na glinach morenowych. Przestrzennie charakteryzują się one jednak występowaniem mozaikowym. Płaski, północny obszar pokrywają gleby lekkie o słabej przydatności rolniczej. Natomiast w dolinach cieków i terenach przyległych zalegają mady: ciężkie na przedpolu Wzgórz Trzebnickich, lekkie w północnej części gminy, gdzie zajmują znaczące powierzchnie i wykorzystywane są w części jako użytki zielone. Pod względem wartości użytkowej gleby tego obszaru stwarzają duże możliwości wykorzystania rolniczego, w tym także rozwoju hodowli.

7.4. Warunki hydrologiczne

Ze względu na strukturę geologiczną podłoża o znacznej chłonności, większość wód opadowych zostaje odprowadzona bezpośrednio do gruntu.

W obszarze opracowania występują wody powierzchniowe w formie:

- 1) bezodpływowego zbiornika wodnego w dawnym wyrobisku gliny w centralnej części opracowania,
- 2) potoku leśnego, płynącego przez obszar Lasu Bukowego, następnie wzdłuż ul. Leśnej, w jego ciągu zlokalizowane są trzy stawy położone w otoczeniu Trzebnickiego Parku Wodnego "Zdrój".

W obszarze opracowania znajdują się zasoby wód podziemnych, ich wykorzystaniu do zasilania gminnej sieci wodociągowej ujęcia wody służą następujące obiekty:

- 1) ujęcie powierzchniowe w centralnej części obszaru opracowania na dz. 44/2, 44/3 am 38, w rejonie Restauracji Parkowej na granicy Lasu Bukowego (użytkowane);
- 2) w północno-wschodniej części obszaru opracowania:
 - a. zespół studni na dz. 70 am 11 (nie użytkowane),
 - b. stacja pomp na dz. 57 am 11 (w użytkowaniu).

7.5. Warunki klimatyczne

Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Kształtują go jeszcze w dużej mierze masy powietrza polarno-morskiego napływającego z Atlantyku. Ważną cechą klimatu Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym.

Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Kształtują go jeszcze w dużej mierze masy powietrza polarno-morskiego napływającego z Atlantyku. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna. Do największej zmienności dochodzi tu w okresie zimowym. Kontrasty te to przede wszystkim spore skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Przeciętne roczne opady atmosferyczne - w nieco ściślej potraktowanym regionie trzebnickim - wynoszą od 600 do 700 mm. Natomiast w strefach położonych bądź to na północ, bądź też na południe od pasma garbów Wzgórz Trzebnickich są nieznacznie niższe. Z powodu stosunkowo częstych opadów atmosferycznych dni pochmurnych jest więcej niż dni pogodnych. Zima trwa tutaj zwykle od 50 do 70 dni, a lato od 90 do 110 dni; okres wegetacji wynosi 210-220 dni.

Średnia wieloletnia temperatura stycznia kształtuje się w Trzebnicy w granicach od -1 do -3 °C. Średnia temp. lipca waha się od +17 do +19 °C. Średnia temperatura roku oscyluje między +7 a +9 °C.

W regionie trzebnickim przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, znacznie rzadziej występują wiatry wiejące z północnego wschodu. Następstwem pierwszych, niemal zawsze są opady atmosferyczne lub śloty, natomiast drugie zwykle powodują pogodę suchą. Pojawiające się czasami wiatry południowe bądź południowo-zachodnie przeważnie przynoszą ze sobą burze, ulewne deszcze, czasami także katastrofalne w skutkach gradobicie. Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Kształtują go jeszcze w dużej mierze masy powietrza polarno-morskiego napływającego z Atlantyku. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna. Do największej zmienności dochodzi tu w okresie zimowym. Kontrasty te to przede wszystkim spore skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Klimat obszaru gminy kształtują masy powietrza:

- 1) podzwrotnikowomorskie, ciepłe i na ogół bardzo wilgotne, napływające w okresie całego roku z Atlantyku z rejonu Morza Śródziemnego i Azorów,
- 2) podzwrotnikowokontynentalne, ciepłe i suche, napływające głównie latem i jesienią z rejonu północnej Afryki, Azji południowo-wschodniej i Europy południowej,
- 3) polarnomorskie, chłodne i wilgotne, napływające z rejonu północnego Atlantyku, z rejonu Islandii i Grenlandii,

- 4) polarnokontynentalne, zimne i suche, napływające z nad Europy północno-wschodniej i Syberii,
- 5) arktyczno morskie, zimne i wilgotne, o dużej przejrzystości, napływające z nad rejonów Arktyki, głównie w okresie zimowym,
- 6) umiarkowanie kontynentalne, suche, napływające w czasie lata z nad Europy Wschodniej.

Na ocenę warunków klimatycznych gminy znaczący wpływ ma jakość powietrza atmosferycznego. Od kilku lat w całym regionie odnotowuje się zmniejszanie emisji zanieczyszczeń powietrza. W porównaniu z rokiem 1989 stwierdzono obniżenie zanieczyszczeń pyłowych o 76% i dwutlenku siarki o 46%. Istotnym czynnikiem decydującym o poprawie stanu czystości powietrza jest prawidłowa eksploatacja urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Oceniając środowisko akustyczne obszaru opracowania należy stwierdzić, że należy on do obszarów o nieznacznym stopniu uciążliwości akustycznej.

7.6. Flora

7.6.1. Siedliska leśne

Najcenniejszym obszarem leśnym zarówno w granicach opracowania jak i całego obszaru miasta Trzebnica pozostaje z pewnością Las Bukowy. Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że na tych terenach występują leśne siedliska przyrodnicze, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, należą do nich:

- 1) *Galio odorati-Fagetum* żyzna buczyna niżowa. 9130-1;
- 2) *Luzulo-Fagetum* kwaśna buczyna niżowa. 9110-1.

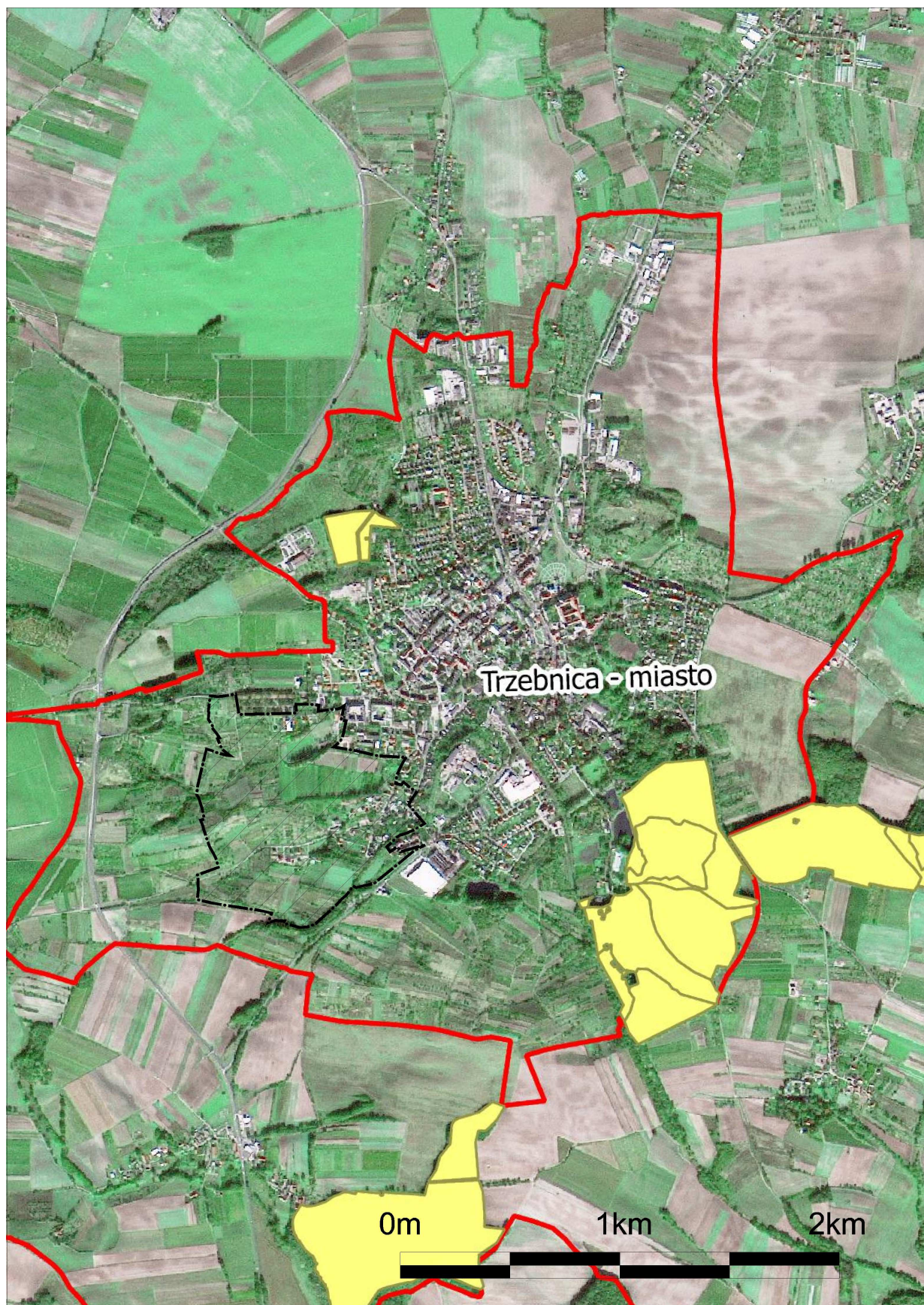
Chronione siedliska obejmują swoim zasięgiem przeważającą część opisywanego kompleksu leśnego. Dominuje w nich las bukowy z przewagą starodrzewu. Podlega gospodarce leśnej prowadzonej w sposób zrównoważony, obecnie jego wiodącą funkcją jest funkcja rekreacyjna.

W granicach opisywanego Lasu Bukowego znajdują się następujące pomniki przyrody:

- 1) Buk zwyczajny (nr ewid. 38 dz. 45 am 38);
- 2) Buk zwyczajny (nr ewid. 39 dz. 45 am 38);
- 3) Modrzew europejski (nr ewid. 40 dz. 45 am 38).

7.6.2. Siedliska nieleśne

Na podstawie zgromadzonych danych można stwierdzić, że w obszarze opracowania nie występują chronione siedliska flory, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej

Rys. 1. Rozmieszczenie chronionych siedlisk przyrodniczych w obszarze miasta Trzebnica względem obszaru opracowania

7.7. Fauna

W opracowanej w 2004 r. waloryzacji przyrodniczej gminy w obszarze miasta wskazuje się na występowanie w obszarze miasta Trzebnica rzadkich gatunków fauny, na ich występowanie wskazuje także nowsze opracowanie "Świat rzadkich roślin i zwierząt w gminie Trzebnica". Do wymienianych w tych opracowaniach gatunków fauny obserwowanej w mieście należą:

- 1) bezkręgowce:
 - a) Biegacz pomarszczony *Carabus intricatus*. Zamieszkuje lasy, szczególnie bukowe. W gminie rzadki. Gatunek z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
 - b) Tęcznik liszkarz *Calosoma sycophanta*. Zamieszkuje lasy i ich skraje. W gminie rzadki. Gatunek z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
 - c) Pachnica *Osmoderma eremita*. Stwierdzona w roku 1975 w Trzebnicy. Gatunek będący przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (UE), którego ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna). Gatunek z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Objęta ścisłą ochroną gatunkową.
- 2) ptaki:
 - a) Białorzytka *Oenathe oenathe* Występuje w krajobrazie ruderalnym i na budowach. Ostatnio
 - b) stwierdzona w okresie lęgowym w Komorowie. W Polsce nieliczna lub bardzo nielicznie lęgowa. Objęta ścisłą ochroną gatunkową.
 - c) Dudek *Upupa epops*. Występuje w zadrzewieniach w krajobrazie rolniczym. W gminie stwierdzony między Ligotą a Komorowem. Gatunek z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
 - d) Dzięcioł średni *Dendrocopos medius*. Bardzo nielicznie lęgowy w lasach liściastych całej gminy. W Polsce nielicznie lęgowy. Gatunek z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG) o ochronie dzikich ptaków (Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna). Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
 - e) Gaśiorek *Lanius collurio*. Ptak krajobrazu rolniczego z kępami krzewów. W gminie średnio licznie lęgowy; stwierdzony na 33 stanowiskach. Gatunek z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG) o ochronie dzikich ptaków (Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna); Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
 - f) Siniak *Columba oenas*. Występuje głównie w buczynach i lasach z udziałem buka. W gminie stwierdzony pod Będkowem i Trzebnicą. W Polsce jest bardzo nielicznie lęgowy. Objęty ścisłą ochroną gatunkową.
- 3) ssaki:
 - a) Rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*. Regularnie spotykany wzdłuż cieków wodnych. Objęty ścisłą ochroną gatunkową.

W toku prac nad projektem nie stwierdzono występowania w granicach objętych opracowaniem chronionych gatunków fauny. Nie należy jednak w pełni wykluczać możliwości ich występowania. Pospolicie występują tu natomiast gatunki związane z biotopami przetworzonymi w znacznym stopniu przez gospodarkę człowieka-powierzchniami pól uprawnych, upraw sadowniczych czy zespołów zadrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz większych skupisk zieleni wysokiej, należą do nich:

- 1) *Erinaceus europaeus/concolor* – jeż
- 2) *Talpa europaea* – kret europejski
- 3) *Lepus europaeus* – zając szarak
- 4) *Vulpes vulpes* – lis
- 5) *Meles meles* – borsuk
- 6) *Martes foina* – kuna domowa
- 7) *Sus scrofa* – dzik
- 8) *Capreolus capreolus* – sarna
- 9) *Cervus elaphus* – jeleń europejski.

8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAPISÓW ZMIANY PROJEKTU

W przypadku braku realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności typów działalności mogących wywierać wpływ na środowisko przyrodnicze, nie wystąpią znaczące zmiany w istniejącym stanie środowiska obszaru opracowania. Istniejąca zabudowa może funkcjonować bez istotnych zmian, zarówno w pozytywnym jak i negatywnym ich aspekcie.

Nie ulegnie zmianie sposób użytkowanie istniejących terenów zieleni nieurządzonej, parkowej, lasów.

W przypadku braku wprowadzenia nowej zabudowy wiodącym typem użytkowania na tych terenach pozostanie użytkowanie rolnicze.

Nie uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie oznacza jednak zatrzymania procesów urbanistycznych na przedmiotowym obszarze. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku planu miejscowego podstawą do wydania pozwolenia na budowę jest decyzja o warunkach zabudowy. W przypadku wydawania pojedynczych decyzji w tym zakresie na losowo wybranych nieruchomościach w obszarze opracowania (zgodnie z wnioskami zainteresowanych właścicieli gruntów) nie ma możliwości kompleksowego rozwiązywania takich problemów związanych z rozwojem terenów zabudowy jak:

- 1) układ komunikacyjny,
- 2) uzbrojenie techniczne,
- 3) jednolite kształtowanie parametrów zabudowy dla zachowania wymogów ładu przestrzennego.

9. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA PRZY PRZYGOTOWANIU PROJEKTU

Dla potrzeb niniejszej prognozy dokonano analizy zgodności zapisów projektu planu z celami ochrony środowiska, ustanowionymi na szczeblu krajowym, brano pod uwagę zapisy Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012, z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016, zgodnych z celami ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Analizę przygotowano w postaci zestawienia tabelarycznego, zamieszczonego poniżej.

Tabela 2. Cele Polityki Ekologicznej Państwa istotne z punktu widzenia zakresu merytorycznego projektu

Cele Polityki Ekologicznej Państwa istotne z punktu widzenia zakresu merytorycznego projektu	Zgodne	Niezgodne	Trudno zdefiniować	Brak związku	Sposób uwzględnienia celów Polityki Ekologicznej Państwa w projekcie zmiany
Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej					
Ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych				X	Brak tego typu obszarów
Utrzymanie i podniesienie różnorodności biologicznej	X				
Powiększanie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony				X	
Rozwój terenów zieleni w miastach	X				
Podnoszenie jakości gleb					
Ograniczanie procesów degradacji gleb				X	Obszar położony w granicach administracyjnych miasta, nie wymaga zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.
Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych				X	
Rekultywacja gleb zdegradowanych				X	
Przywrócenie wysokiej jakości wodom powierzchniowym i ochrona zasobów wód podziemnych					
Uporządkowanie gospodarki wodno-	X				Określanie zasad rozwoju sieci

ściekowej					wodociągowych i kanalizacyjnych.
Zmniejszenie zużycia wody				X	
Ograniczenie zanieczyszczeń spowodowanych niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi	X				
Podniesienie bezpieczeństwa powodziowego				X	
Zwiększanie małej retencji				X	
Rozwój współpracy regionalnej na wodach granicznych				X	
Ochrona zasobów wód podziemnych				X	
Zmniejszenie uciążliwości hałasu					
Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego	X				Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną
Zmniejszenie uciążliwości hałasu instalacyjnego				X	
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego					
Ograniczenie emisji zakładów przemysłowych				X	W obszarze opracowania nie występują zakłady przemysłowe powodujące znaczną emisję, projekt posiada zapisy dot. ograniczania niskiej emisji, rozwój rozdzielczej sieci gazowej dla zasilania odbiorców indywidualnych.

10. ANALIZA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY, W TYM PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

10.1. Charakterystyka obszarów chronionych w otoczeniu obszaru objętego ustaleniami projektu

W obszarze opracowania nie występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Występują natomiast opisane wyżej leśne siedliska przyrodnicze, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowane w granicach Lasu Bukowego.

10.2. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk oraz Obszarów Specjalnej Ochrony położonych w otoczeniu miasta Trzebnica. Odległość od tych obszarów oraz planowany typ przeznaczenia terenu w granicach projektu wyklucza możliwe oddziaływania.

Nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania na leśne siedliska przyrodnicze, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowane w granicach Lasu Bukowego. Obszary ich występowania są w całości chronione w zapisach projektu zapisami o zakazie zabudowy. Dla terenów lasów, na których występują przewidziano odpowiednie zapisy dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej.

11. ZBIORCZE ZESTAWIENIE PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, kulturowego i antropogenicznego znajdującego się w obrębie granic obszaru opracowania, z uwzględnieniem wzajemnych zależności między nimi.

Wpływ na środowisko skutków realizacji planu dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego różnicuje się poniżej w zależności od:

- 1) charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia.
- 2) bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- 3) okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- 4) częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe.

Rozpatrywano obszary o zróżnicowanym wpływie na środowisko przyrodnicze, którego można spodziewać się w przypadku realizacji zapisów projektu, są to:

- 1) tereny otwarte objęte zakazem zabudowy,
- 2) tereny zabudowy,
- 3) tereny rolnicze na których dopuszcza się wprowadzenie zabudowy.

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej. W zależności od potencjalnego wpływu na środowisko dokonano podziału poszczególnych obszarów funkcjonalno-przestrzennych na trzy grupy.

Pierwszą grupę stanowią tereny:

- 1) lasów,
- 2) zieleni nieurządzonej,
- 3) zieleni parkowej,

4) wód powierzchniowych.

Tereny te wykazują pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i środowisko życia mieszkańców. Mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych. Zieleń tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarza tlen, retencjonuje część opadów atmosferycznych, wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach zabudowanych. Stanowią schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dzikich roślin, w ich granicach występują również obszary i obiekty chronione (pomniki przyrody oraz leśne siedliska przyrodnicze wymienione w 1 załączniku Dyrektywy Siedliskowej).

Drugą grupę pod względem typów potencjalnego oddziaływania stanowią istniejące tereny:

- 1) mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 3) usługowej, w tym w szczególności terenów zabudowy usług turystyki, usług kultury, innych usług;
- 4) sportu i rekreacji (Trzebnickiego Parku Wodnego "Zdrój"),
- 5) obiekty produkcyjne położonych w rejonie ul. Wrocławskiej,
- 6) tereny infrastruktury technicznej.

Są to tereny zainwestowane, nie zmieniające swojej funkcji w zapisach projektu miejscowego planu. Związane z funkcjonowaniem tych terenów uciążliwości utrzymują się na stałym poziomie i będą miały niewielki wpływ na środowisko.

Istniejące zainwestowanie obszaru miejscowości uzupełniają planowane tereny:

- 1) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w centralnej części obszaru, realizowanej na terenach obejmujących obecnie uprawy polowe, sady oraz inne grunty wykorzystywane rolniczo;
- 2) terenów zieleni parkowej w granicach dawnego wyrobiska gliny w centralnej części obszaru,
- 3) terenów komunikacji drogowej, stanowiących niezbędne uzupełnienie miejskiego systemu ulic, dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej nowo powstałych terenów zabudowy.

Zmiany w środowisku zachodzące w ich granicach będą miały długoterminowy charakter, będą mieć miejsce na ograniczonej powierzchni, określonej zapisami planu. Wprowadzanie zabudowy na tereny otwarte jest przyczyną przekształceń rzeźby terenu i zmian w środowisku przyrodniczym. Powiększenie powierzchni zabudowy spowoduje likwidację użytków rolnych na powierzchniach przeznaczonych pod lokalizację zabudowy. Uciążliwości związane z ich funkcjonowaniem nie powinny przekraczać granic działki budowlanej.

Tabela 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska na terenach lasów, terenów rolniczych, terenów wód powierzchniowych

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Tabela 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, techniczno-produkcyjnej, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, zabudowy zagrodowej, komunikacji drogowej, infrastruktury technicznej

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniość i	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

12. PRZEWDYWANE SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU DLA POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA

12.1. Wpływ na różnorodność biologiczną

Do bezpośrednich zagrożeń dla różnorodności biologicznej, które mogą być spowodowane realizacją inwestycji zapisanych w projekcie, zaliczyć można:

- 1) zmiany powodowane przekształceniami powierzchni ziemi, odwodnieniem, skażeniami związkami chemicznymi bądź zmianami termicznymi oraz zjawiskiem sukcesji zmieniającej walory przyrodnicze,
- 2) przekształcenia struktury krajobrazu oraz likwidacja lub fragmentacja siedlisk przyrodniczych wskutek zmian sposobu użytkowania gruntów,
- 3) presja populacji ludzkiej i procesy urbanizacyjne prowadzące do niszczenia ekosystemów w wyniku urbanizacji, industrializacji,
- 4) niezrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych,
- 5) wprowadzanie do środowiska stresorów antropogenicznych- emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód, gleb, nadmierna penetracja środowiska.

Potencjalne negatywne oddziaływanie skutków ustaleń planu w wymienionym wyżej zakresie będzie się wiązać z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z ustaleniami projektu znacznie powiększy się jej zasięg, co wiązać się będzie z eliminacją części powierzchni biologicznie czynnej w zasięgu powierzchni przeznaczonej pod zabudowę. W wyniku prowadzenia robót ziemnych związanych z prowadzeniem prac budowlanych nastąpią też miejscowe zmiany w ukształtowaniu terenu. Grodzenie posesji i zmiana zagospodarowania tych terenów będzie też mieć lokalny wpływ na bytowanie gatunków fauny. Charakter zmian w otoczeniu związany z wprowadzeniem nowej zabudowy będzie miał charakter długoterminowy.

Jednak skala tych zmian w odniesieniu do powierzchni obszarów otwartych w otoczeniu obszaru objętego ustaleniami projektu będzie oddziaływać na świat przyrody postrzegany całościowo w sposób pośredni.

12.2. Wpływ na ludzi

Realizacja projektu nie będzie oddziaływać negatywnie na zdrowie i samopoczucie ludzi.

12.3. Wpływ na zwierzęta

Z punktu widzenia ochrony fauny, w tym w szczególności większych ssaków istotnym zagrożeniem dla warunków ich bytowania w środowisku pozostaje możliwość wytworzenia się tak zwanego efektu bariery. Chodzi tutaj o wytworzenie przeszkód w swobodnej migracji zwierząt, poprzez wznoszenie budynków i towarzyszących im terenów ogrodzonych. Koncentrowanie planowanej zabudowy w nawiązaniu do istniejącego układu przestrzennego, które wynika z zapisów projektu sprzyja zachowaniu tego stanu rzeczy. Z jednej strony taki stan rzeczy utrwała występowanie efektu bariery, z drugiej jednak strony nie powiększa skali tego zjawiska, co należy odnotować jako pozytywny efekt wdrożenia zapisów projektu w życie.

12.4. Wpływ na rośliny

Do negatywnych oddziaływań zapisów projektu należy miejscowy wpływ na szatę roślinną w miejscach realizacji nowej zabudowy. Prace ziemne oraz posadowienie budynków wraz z terenami utwardzonymi w ich otoczeniu wykluczają zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na części terenów.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na leśne siedliska przyrodnicze, wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowane w granicach Lasu Bukowego oraz zlokalizowane tam pomniki przyrody. Obszary ich występowania są w całości chronione w zapisach projektu zapisami o zakazie zabudowy. Dla terenów lasów, na których występują przewidziano odpowiednie zapisy dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej.

12.5. Wpływ na zasoby wodne

Rozwój zapisanych w projekcie nowych funkcji nie będzie znacząco oddziaływać na zasoby wodne. Powstawanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej zwiększy zapotrzebowanie na wodę do celów komunalnych, powinno się to odbywać w granicach dostępnych rezerw w tym zakresie w ramach gminnej sieci wodociągowej.

Ważnym, pozytywnym efektem ubocznym urbanizacji z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych jest miejscowe uszczelnienie powierzchni gruntu (przez zabudowę, parkingi, drogi inne powierzchnie utwardzone) oraz wymuszona rozwojem przestrzennym rozbudowa systemów kanalizacji. Zarówno w przypadku zabudowy mieszkaniowej jak i innych przepisy szczególnie wymuszają na inwestorach takie działania, które minimalizują negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko wodne. Sprzyjają również temu zapisy planu dotyczące kierunków rozwoju sieci infrastruktury technicznej, w tym komunalnych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

12.6. Wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat

Ustalenia projektu mogą mieć wpływ na lokalne warunki klimatyczne. Lokalizowanie nowej zabudowy może być przyczyną zmian lokalnej charakterystyki przepływu mas powietrza, czego efektem mogą być zmiany w rozkładzie temperatur w przypowierzchniowych warstwach powietrza. W przypadku realizacji nowej zabudowy na znacznych powierzchniach zmiany klimatu lokalnego mogą zostać spowodowane zmianami bilansu cieplnego powierzchni na skutek zastąpienia powierzchni biologicznie czynnych terenami utwardzonymi lub zabudową.

Charakterystyka prowadzonych obecnie działalności, oraz możliwości jej rozwoju zdefiniowane w zapisach projektu nie powinny mieć przełożenia na znaczne emisje zanieczyszczeń powietrza, wibracji czy hałasu. Ocena skali tych emisji będzie możliwa w późniejszym etapie projektowania zabudowy, kiedy będzie znana jej przybliżona kubatura oraz rodzaje prowadzonych działalności. Źródłem emisji zanieczyszczeń i hałasu pozostaną poruszające się po drogach pojazdy mechaniczne.

12.7. Wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu dojdzie do przekształceń powierzchni ziemi, zarówno rzeźby terenu jak i warstwy glebowej. Zmiany ukształtowania powierzchni będą efektem prac budowlanych. W przypadku realizacji nowej zabudowy i dróg przekształcenia te będą się ograniczać do niwelacji terenu, tworzenia wykopów pod fundamenty czy wykopów i nasypów związanych z właściwym prowadzeniem względem terenu niwelety budowli drogowych. Skala tych przekształceń nie będzie jednak znaczna w odniesieniu do terenów przyległych.

12.8. Wpływ na zasoby naturalne

Wyłączenie terenów z użytkowania rolnego jest nieuchronnym procesem związanym ze zwiększaniem powierzchni zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w tym wypadku gruntów o rolniczym wykorzystaniu. Zmiany o tym charakterze będą dotyczyć wyłączenia z rolnicze użytkowania powierzchni przeznaczonych pod zabudowę i terenu utwardzona w jej otoczeniu.

W obszarze objętym ustaleniami projektu nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Zapisy projektu nie będą więc miały wpływu na ograniczenie dostępu do tych zasobów.

12.9. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Plan zakłada ochronę prawną wszystkich występujących tu obiektów w miejskiej ewidencji zabytków oraz obszaru w rejestrze Wojewódzkiego Konserwator Zabytków. Z punktu widzenia ochrony zasobów krajobrazu większość jego elementów posiada zapewnioną właściwą ochronę, przyczyniać się temu będzie przede wszystkim wprowadzenie ograniczeń wysokości zabudowy w dopasowaniu do podobnych parametrów w otoczeniu.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE

Wyznaczanie terenów nowej zabudowy w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlega uzgadnianiu z organami ochrony środowiska. W przypadku wystąpienia konfliktów planowanego zainwestowania z chronionymi siedliskami flory, rozwiązaniem pozostaje wskazanie nowej lokalizacji.

W zapisach przewidziano ograniczenie terenów zabudowy do obszarów zabudowy istniejącej oraz terenów planowanej zabudowy, których zasięg zdefiniowano w zapisach obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zakłada się, że wariantowanie rozwoju zabudowy w zapisach studium było przedmiotem oceny prezentowanej w prognozie oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

14. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEN PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W obszarze wystąpi zmniejszanie się arealu gruntów rolnych, związane z postępującymi procesami urbanizacyjnymi, nie wpływa ono jednak w zasadniczym stopniu na kondycję terenów rolnych w otoczeniu.

Wśród możliwych do ujawnienia się i zaistnienia zagrożeń dla stanu środowiska przyrodniczego w otoczeniu obszaru opracowania wymienić m.in. należy:

- 1) prowadzenie prac ziemnych, związanych z realizacją obiektów zabudowy oraz tras komunikacyjnych i powodujących nadmierne przemieszczenia mas ziemnych i degradację gleb,
- 2) zanieczyszczenie gleb położonych przy ruchliwych trasach komunikacyjnych metalami ciężkimi i substancjami ropopochodnymi.

Zagrożenia dla stanu środowiska mogą być eliminowane poprzez odpowiednio prowadzoną politykę przestrzenną oraz konsekwentne prowadzone działania inwestycyjne w sferze ochrony środowiska. Monitoring potencjalnych zmian w środowisku powinien być skoordynowany z wykonywanymi na podstawie art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199) analizami zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

15. ŚRODKI MINIMALIZUJĄCE POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Do środków minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie planowanych przedsięwzięć, polegających na dopuszczeniu zapisami projektu wprowadzania nowej zabudowy należą:

- 1) ograniczenie typów nowej zabudowy do: mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) wprowadzenie ograniczeń w powierzchni zabudowy dopuszczalnej dla poszczególnych terenów.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obligatoryjnym elementem procedury planistycznej i stanowi dokument, który może być wykorzystany przez organy i instytucje opiniujące i uzgadniające projekt jako źródło informacji dla podjęcia merytorycznych rozstrzygnięć w tej fazie prac nad projektem.

Podstawą prawną opracowania prognozy są przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 poz. 1235, z późn. zm.), w powiązaniu z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199) Dokument ten stanowi opracowanie będące wynikiem przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dokument ten stanowi opracowanie będące wynikiem przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonego przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Celem niniejszej prognozy jest wykazanie możliwego wpływu realizacji projektu na środowisko przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów i obiektów cennych przyrodniczo. Dokument opisuje wpływ poszczególnych działalności oraz typów przeznaczenia terenu (zarówno istniejących obecnie jak i planowanych) na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w szczególności:

- 1) różnorodność biologiczną,
- 2) ludzi,
- 3) siedliska przyrodnicze oraz florę,
- 4) świat roślinny i zwierzęcy,
- 5) zasoby wodne,
- 6) powietrze atmosferyczne i klimat,
- 7) powierzchnię ziemi i krajobraz,
- 8) zasoby naturalne,
- 9) zabytki i dobra materialne.

Typem planowanej zabudowy jest zabudowa mieszkaniowo- usługowa (usługi gastronomii, handlu, hotelarskie) i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Uzupełniającym przeznaczeniem terenu są: zabudowa gospodarcza, garaże, miejsca postojowe, dojazdy, zieleń, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Tereny objęte tym typem przeznaczenia terenu obejmują całość obszaru opracowania.

17. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Przy opracowaniu niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- 1) Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica,
- 2) Raport o stanie środowiska w woj. dolnośląskim na lata 2007, 2008,
- 3) Publikację pt. „Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko do planu zagospodarowania przestrzennego”, R. Kowalczyka i B. Szulczewskiej, wydaną przez Ekokonsult w Gdańsku w 2002 r.,
- 1) Plan zagospodarowania Województwa Dolnośląskiego,
- 2) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500.000 pod red. A.S. Kleczkowskiego, 1990 r.,
- 3) Mapa sozologiczna obszaru 1:50 000,,
- 4) Mapa hydrologiczna obszaru 1:50 000,,
- 5) Mapa ewidencji gruntów- w skali 1: 5000,
- 6) Mapa zasadnicza- wysokościowa w skali 1: 1000,
- 7) Mapa sytuacyjno- wysokościowa w skali 1: 10 000,
- 8) Program ochrony środowiska Gminy Trzebnica, ECER Technika sp. z o.o. ,2009,
- 9) Plan gospodarki odpadami Gminy Trzebnica,
- 10) Geografia Fizyczna Polski , J. Kondracki- 1988 r.,
- 11) Natura 2000 - Standardowe Formularze Danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO),
- 12) Informacje publikowane na serwisach internetowych następujących instytucji:
 - a) Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego,
 - b) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego,
 - c) Powiatu Trzebnickiego,
 - d) Gminy Trzebnica,
 - e) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,

- f) Regionalnej Dyrekcji Gospodarki Wodnej,
 - g) Głównego Urzędu Statystycznego,
 - h) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych,
 - i) Serwisu Botanicznego,
- 13) Opracowanie " Świat rzadkich roślin i zwierząt w gminie Trzebnica" Szczepan Gurboda 2007;
 - 14) Opracowanie " Pomniki przyrody w gminie Trzebnica" Szczepan Gurboda 2006;
 - 15) Uchwała Nr XXIII/216/12 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie pomników przyrody;
 - 16) Plan urządzeniowo- rolny Gminy Trzebnica, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych 2008;
 - 17) Projekt granicy rolno- leśnej, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych 2008;
 - 18) Waloryzacja przyrodnicza gminy Trzebnica, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody "pro Natura" 2004,